

Tu'j Pabl kye Nimil aj Filipos

At jun ch'uaq nimil kub' xkye tu'n Pabl toj tnam Filipos tojjo tkab' tb'e te q'mal Tyol Dios (Kyb'i. 16:12-40). Te tzu'yb'il te' u'j lu'n, o yolin Pabl ti'j ttzaljb'il ex tk'u'jb'il ex jun chjonte te Dios kyi'l'jjo nimil toj Filipos. Ex ikyxjo, juntl tumil ti'jjo u'j lu'n nxi tq'o'n chjonte kye nimil ti'jjo jun onb'il tzaj kysma'n te, te' tkuxtaq toj tze (4:18). Tzmataq ntz'ib'in Pabl, kub' t-ximin tu'n t-xi tq'o'n junjun xnaq'tzb'il kye nimil, a k'u'jlinqetaq tu'n antza.

Tojjo tu'j, nyolin Pabl ti'j jun tzaljb'il exla qa toj yajb'il, qu'n exla qa tku'xtaq toj tze, me nyolin Pabl toj u'j lu'n tuk'a nim yol te tzaljb'il, a tzajnin ti'jjo tnuk'b'il qMan Dios toj tanmin. Ex nyoli'n u'j lo ti'j qa il ti'j tu'n qmutxsin qib' tze'nku te Crist (2:6-11). Ikyxjo, nyolin ti'j oxe tten Dios. Ntzaj tkujsin Pabl tojjo tu'j, qa ate Manb'aj tuk'ax K'walb'aj noq junx Dios, ex atzin k'ulb'il noq okx te kyeku tu'n t-xi'ye. Ex tze'nku tu'n t-xi tq'ma'n ti'j Crist, a qAjaw, nkub' tyek'in Pabl ti'j Jesucrist qa ax Diosjo kye aj Israel. Ex ikyxjo, nkub' tyek'in qa ikyx te Xewb'aj Xjan mujle tten tuk'a Manb'aj (3:3) ex tuk'a Jesucrist (1:19).

Ex nyolin ti'jjo t-xtalb'il qMan Dios tu'n qklet. Atzin ja'lin, ajo kychwinqil nimil, noq tu'n kyanq'in tze'nku ntq'ma'n Tb'anil Tqanil. Ex atzi'n qmujb'il qib' tuk'a Crist atzin ttxuyil qk'u'jb'il qib'jo tu'n qajb'in kye txqantl.

Jun q'olb'il kye nimil toj tnam Filipos

1 ¹Ayi'n Pabl, nxi ntz'ib'inji'y u'j lu'n junx tuk'a wuk'i'y, Timotey. Awo'y taq'nil Crist, a Jesús, ex nxi qtz'ib'il'n te kye'y, kykyaqila nimilq'i'y, junx kyuk'a aye nejinel ex aye mojlil kyxola, ayi'y Ttanim qMan Diosqi'y toj tnam te Filipos,^a ex at kymujb'il kyib'a tuk'a Jesús, a sk'o'nixix tu'n qMan Dios te Klolqe. ²Axit qMan Dios ex qAjaw Jesucrist ky'iwlil kye'y tuk'a tkyaqil tnuk'b'il ex t-xtalb'il kyib'aja.

Nna'n Pabl Dios kyi'l'j nimil

³Tkyaqil maj tze'nku nchi ul julk'aja toj nk'u'ja, b'e'x nxi nq'o'n chjonte te qMan Dios kyi'l'ja. ⁴Ex ikyxjo a tze'nku nchin aq'i'y na'l Dios, majx nxi nqani'n tuk'a tzaljb'il jun ky'iwb'il kyib'aja. ⁵Ikytzi'n, ma tzi'ky'x qu'n junx kyuk'i'y, noq tu'n tq'met Tb'anil Tqanil kolb'il, toj tnejil q'ij tej kynimi'n, ex tzmaz tzal'u'n. ⁶Q'uqle nk'u'ja ti'j qMan

Dios, a kub' xiky'b'inte aq'untl lo toj kyanmi'n; ex ax nb'inchin te' nimxixl aq'untl te tz'aqztb'ilte kye'y,^b tzmaz ajxi tul Jesucrist juntl majl. ⁷Tojxix tumil jun nxima ikyo kyi'l'ja kykyaqila, qu'n tzunxix nq'aq'in nk'u'ja kyi'l'ja wen, qu'n ikyx kyeji'y tky'iwb'il Dios kyuk'a tze'nku wuk'i'y, i'chaqtzin intinkutz wetza toj tze, mope qa ma chin pon kani'n kywutz kawil, noq o'kx tu'n nkoli'n wen ti'j Tyol Dios, ex tu'n nq'manti'y qa twutzxixjo anetzi'n. ⁸Qu'n ate Dios ojtzqil we'y, qa nimxix tq'aq'b'il nk'u'ja kyi'l'ja kykyaqila, noq tu'n tq'aq'b'il tk'u'j Jesucrist toj wanmi'n. ⁹Ex nchin qani'n toj nna'l Diosa kyi'l'ja, tu'n tten nimxixl tq'aq'b'il kyk'u'ja kyxolxa, ex tu'n tten kynab'la, ex tu'n tel kyniky'a te tkyaqil, ¹⁰tu'ntzin tb'antjo a tb'anilx wen. Ikytzin kb'antile tsaqix kychwinqilji'y wen, tu'ntzin aj tul Crist, nti'tla jun kyila kknitel. ¹¹Ikytzin kchi okileji'y tze'nku twutz qawal tb'anilx tu'n tonb'il Jesucrist, tu'njo

^a 1:1 Kyb'i. 16:12. ^b 1:6 Sal. 138:8.

kyb'inchb'i'n tb'anilx toj tkyaqil. Ayetzin kyb'inchb'i'n, nchi ajb'in te aq'b'il chjonte, ex te nimsb'il tb'i qMan Dios kyu'n txqantl.

Nimxixtl toklin Jesucrist tib'aj tkyaqil toj tchwinqil Pabl

¹²Werman, waja tu'n kyb'inti'y qa tkyaqiljo ma tziky'x wi'ja, ma tz'ajb'in tu'n t-xi laq'e Tb'anil Tqanil kolb'il, ¹³ex tu'n kyb'inte jni' aj kawil kyuk'a' kyaq'nil toj ja te kawb'il, ikyqexjo xjal tojile tnam. Kykyaqilxjo lu'n, ma kyb'i, ex ma tz'el kyniky', qa noq tu'njo nchin ajb'in te q'mal te Tb'anil Tqanil ti'j Crist, ma chin kutz kyq'o'n toj tze. ^c ¹⁴Ex noq tej kylonte jun ch'uq erman, te' nkux q'o'n toj tze tu'n tpaj nchin yolintaqa ti'j tb'i Jesús, b'e'x jaw ky'i'n kyib', ex el kyxob'il ky'i'j tu'n tq'metjo Tb'anil Tqanil, noq tu'njo q'uqlexix kyk'u'j ti'j Jesucrist, a tAjaw Tkyaqil.

¹⁵Nya ikyjo tze'nqeku' tojjo juntl ch'uq, a nchi q'man tqanil Crist, me tuk'a iky'b'il wi'ja, ex nlo'chj kyanmin tu'n q'oj. Me metzin kye' a tnejil ch'uq nchi q'umlaj kye' toj tumil tuk'a tkyaqil kyanmin. ¹⁶⁻¹⁷Ayetzin kye' tkab' ch'uq, a nchi q'man tqanil Jesús tuk'a q'oj, nya jiky'in ite' toj kynimb'il, ex nkub' kyb'is'in tu'n tok nimxixl b'is wi'ja, tu'n intinkutza toj tze. Me atzin tnejil ch'uq, nchi yolin kye' tqanil Crist toj tumil, ex tuk'a tq'aq'b'il kyk'u'j ti'j qMan Dios; ikytzin b'in kyu'n, qa noq tu'n nchin kolintaqa ti'j Tb'anil Tqanil Jesucrist, intinkutza tzalu'n toj tze.

¹⁸Nya we' te, qu'n exla qa jikyinque wen toj kynimb'il mo ex qa minaj, noqtzin tu'n a weji'y nchin tzalaj ti'j, tu'n loqe nchi yolin ti'j Tb'anil Tqanil ti'j Crist.

¹⁹Ikytzi'n, q'uqle nk'u'ja ti'j kyna'j Diosa wi'ja, ex ikyxjo ti'j Xewb'aj Xjan, ax T-xew Jesús, lu nmojin wi'ja tu'n njaxa tzalu'n toj tze. ²⁰Ex te Dios nxi nqani'n, tu'n nti'tla jun nky'i'y toj nchwinqila, tu'n njaw tz'aja toj

nnimb'ila, ex tu'n njaw tx'ixwi'y tu'n; qala' tuk'a nimxixl wipi'n, tu'n nyoli'n ti'j kolb'il tuk'a q'uqb'il nk'u'ja. A ja'lin ex kukxitla', chin yolinji'y ti'j, tu'ntzin tq'ancha'lix nimsb'il tb'i Crist toj nchwinqila tzalu'n twutz tx'otx', ex ajxi nkyima. ²¹Qu'n toj nchwinqila tzalu'n, nti' juntl tb'anilx tze'n Crist; ^d ex aj nkyima, nimxla tzaljb'il, qu'n kchin tenb'ila tuk'a te jun majx.

²²Qa atx toj nq'ija tzalu'n twutz tx'otx', ok chin ajb'ilx we' toj taq'in qAjaw. ¿Me tze'ntzila k-okile aq'uniltz qa ma chin kyima? Nti' n-el nniky'a tu'n ikyjo. ²³At kab'e tumil: Tnejil, qa wenzixtla te we'y tu'n nkyima, tu'ntzin nte'n tuk'a Crist, qu'n axixtla waji'y. ²⁴⁻²⁵Me atzin tkab' tumil: Noq tu'n kypaja, wenzitla te we'y tu'n nte'n ch'intla twutz tx'otx', tu'n nmoji'n te q'ol tumil kye'y, ex tu'n tten nimx tzaljb'il toj kynimb'ila. Me ikytzin q'uqle nk'u'ja ti'jjo lu'n, tu'n ttzaj tq'o'n ch'intl toj nq'ija, tu'ntzintla nte'n ch'intla kyxola. ²⁶Tu'ntzin ikyjo, chin ajb'ila juntl majla kyxola te q'uqb'il kyk'u'ja, noq tu'n tb'i Crist, a Jesús.

²⁷O'kx jun tumiljo nxi nq'o'n kye'y: Kyq'o'nka tilil, tu'n tten kychwinqila, ikyxixjo tze'nku ntzaj tyek'in Tb'anil Tqanil Crist. Exla qa inti'n kyuk'iy exla qa mina, qu'n tu'n najchaq intini'y kyk'atza; me atla waji'y, noq tu'n tul jun kyqanila, qa tb'anilx ite'yi'y, ex qa jiky'in ite'yi'y toj kychwinqila, ex qa at kymujb'il kyib'a kyxolilixa kykyaqila, ex qa nchi aq'ni'n wen toj kynimb'ila, a tzaj q'o'n kye'y, tej kynimi'n Tb'anil Tqanil kolb'il, ²⁸tu'ntzintla mi tzaje kyxob'ila kye kyajq'oja, ex tu'ntzintla' kyte'n ikyjo, k-elile kyniky' ky'i'ja, qa kyja' kyxi' toj najin, ex ikyx n-ajb'ine' te yek'b'il, qa ma chi klet kye' tu'n Dios. ²⁹Ikytzi'n, noq tu'n ma chi kleta tu'n Crist, at kyokli'n ja'lin, nya noq o'kxjo tu'n kynimi'n ti'j, qala' ikyxjo, tu'n tiky'x kyu'n noq tu'n tpaj tb'i. ³⁰Ikytzi'n, ayi'y ex ayi'n junx n-iky'x qu'n, ex tok tilil taq'in qMan Dios qu'n. ^e Ma tz'ok

^c 1:13 Kyb'i. 28:30. ^d 1:21 Gal. 2:20; Col. 3:4. ^e 1:30 Kyb'i. 16:19-40.

kyka'yi'n ojtxe qa ma tziky'x wu'n, te' s-ok tilil aq'untl wu'n. Ex n-ok kyb'i'n ja'llin, qa tzunx n-iky'x wu'n, tu'n tzunx nchin aq'ninxa toj taq'in qMan, ex lu'n tok tilil wu'n.

Qo ok tze'nku te Jesucrist

2 ¹Atzin ja'llin, qatzin qa twutzxix qa a Crist nq'onte amb'il kye'y, tu'n tjaw kyin kyib'a; ex qa at-xix q'uqb'il k'u'jb'aj kyuk'iy; ex qa at Xewb'aj Xjan kyxola; ex qa kyojtzqi'nxixa tso'jb'ajil Jesús, ex qa at tq'aq'b'il tk'u'j kyuk'iy; qa twutzxix kykyaqiljo lu'n, ²kyq'onktzintza jun kytzaljb'ila we'y, tu'n kyyek'in kyib'a, tu'ntla junx tu'n tb'ete kynab'la, ex junx tq'aq'b'il kyk'u'ja, ex tuk'a junxch'in kyumila ex junxch'in kyajb'ila. ³Mit kub' kyb'inchin jun ti' noq tu'njo at tajb'in kye'y, ex nya tuk'a kynimsb'il kyib'a, qala' tuk'a kymutxb'il kyib'a teyile junjun, ex tu'n kyximi'n kyi'jjo txqantl, qa nimxixtl kyoklin toj taq'in qMan Dios. ⁴Mix a'l jun kye', tu'n tkub' tb'inchin jun ti', noq tu'n tknetjo a te teku, qala' noq tu'n tel wenku te tkyaqilx.

⁵Junxit tel kyximb'itza kykyaqila, ikyxjo tze'nku te Crist, a Jesús; ⁶qu'n ikyx t-xilin lu'n:

Me exla qa ax Diosjo,^f
me mix jaw ti'ne tib', tu'n tok
toklin tze'n te Dios,

⁷qalatzin, b'e'x xkyij tzaqpi'n toklin
toj kya'j,
exsin s-ok tq'o'n tib'tz tze'nkuj
jun kyaq'nixjal.^g

⁸Atzaj te' s-ok te xjal,
xkub'tzin tyek'in tmutxb'il tib',^h
ex kub' tnimin tMan,
ex xi tq'o'n tib' tu'n tkyim
twutzjo cruz;ⁱ
ikytzin s-ele kyi'n xjaljo ttx'ixew,
nyakuj tze'n jun aj il.

⁹Tu'n xkub' tnimintz ikyxjo, ma tzaj
tq'o'n Dios nimxix toklin,
ex ma tz'ok q'o'n te tAjaw Tkyaqil,
tuk'a nimxixtl toklin tib'aj
tkyaqilx.^j

¹⁰Tunpetzi'n, b'in qu'n, qa nimxix
toklin tb'i Jesús.

Ex tu'n ikyxjo, noq twutz, kchi
k'wele mejeye k'ulil, a ite' toj
kya'j, ikyxexjo a ite' twutz tx'otx',
ex ikyxexjo tkyaqil kyimnin.

¹¹Tu'npetzi'n, tkyaqilx tu'n tkub'
nab'linte, ex tu'n tkub' q'mante,
qa o'kx Jesucrist, a tAjaw Tkyaqil,
ok te nimsb'ilte tb'i qMan Dios.^k

**Awotzinqe a nimilqo, tu'n qok te
jun yek'b'il kywutz nya nimil**

¹²Atzin ja'llin, werman, ex nimx
nq'aq'in nk'u'ja kyi'ja; ikytzi'n tze'nkuj
in kub' kynimi'n, tej nte'n kyuk'iy,
exsintla nimxixtl tu'n nkub' kynimi'n
ja'llin, a najchaq intini'y kyk'atza. Qu'n
tu'njo ma chi kleta, kyq'onktzin tilil,
tu'n tkub' kyniminji'y kolb'il kye'y, me
tuk'a kymutxb'il kyib'a, ex tu'n tten
tchewil qMan Dios kyi'ja. ¹³Ikytzi'n, ate
Dios ktzajil q'onte tumil ti'jjo wen, a
kyaja, ex ktzajil q'onte mojb'il kye'y, tu'n
tjapin b'ajjo lo kyu'n, tze'nku taj qMan
Dios.

¹⁴Kyb'inchinkutzi'n tkyaqilx tuk'a
tkyaqil kyk'u'ja, ex nya tu'n kyjaw
ch'otje, ex nya tu'n kyjaw yolb'in,
¹⁵tu'ntzin nti' kyila kywutzxjal, a nya
nimilqe ex b'inchil ilqe. Qala' chi okxita
tk'wal qMan Dios, ex nti'tla kytz'ilila
toj kychwinqila. Qala' chi okxa tz'aqle
wen, tze'nqe che'w nchi qoptz'aje toj
qniky'in; ex ikyxqetzintla kyeji'y tuk'a'
kyb'inchb'in toj kynimb'ila kyxoljo nya
nimil, a toj qxopin ite'ye,^l ¹⁶tu'ntzin tjaw
kynimsi'n toklin Tb'anil Tqanil ti'jjo
saq chwinqil. Ikytzi'n, aj tul Crist, ok
kna'b'ilx weji'y tzaljb'il wen kyi'ja, aj tok
nka'yi'n qa nya noqx kukxjo in aq'ni'n
kyxola, ex nya noqx kukxjo ma tziky'x
wu'n tu'n tpajjo in yoli'n tqanil kolb'il
kye'y. ¹⁷Exla qa ma chin kyima tzalu'n
toj tze noq tu'n kypaja, a noq tu'n tjapin
b'ajjo kynimb'ila, a jun oyaj xi kyq'o'n
twutz qMan Dios; ex ok kchin tzalajila
ikyxjo, tu'ntzintla qtzalaj junx kyuk'iy

^f2:6 Jn. 1:1-3; Col. 1:15, 19; 2:9. ^g2:7 Jn. 1:14. ^h2:8 2Co. 8:9. ⁱ2:8 Mt. 26:39; Jn. 10:18; Eb. 5:8.
^j2:9 Eb. 2:9; 12:2. ^k2:11 Is. 45:23. ^l2:15 Deu. 32:5.

toj qnimb'il. ¹⁸Nya tu'n ikyjo, qa ma chin kyima, chi k'wela numji'y, qala' chi tze'jexixa tze'nku we'.

**Kab'e tb'anil nimil: Timotey
ex Epafrodito**

¹⁹Atzin ja'lin, qa iky tajb'il qAjaw Jesús, nchin ximin tu'n t-xi smet Timotey liweyku te lol kye'y. Ex qa b'a'n ite'lyi'y, ikytzin k-ajb'ile kyqanilji'y te jun tzaljb'il te we'y. ²⁰Ikytzin mix a'l juntl nximin kyij'a tze'n te Timotey. Ikyx t-ximjo kyil'ja tze'nku we' nxim, qu'n tok tilil tu'n, tu'n tonin kyuk'iy. ²¹Qalatzin kye' txqantl, noq te kyex kye' nchi ximin, ex nchi aq'nin; me atzin ti'l'jo te Crist, a Jesús, mina nkub' kyximin taq'in. ²²Me ikytzin b'in kye' kyu'n, ex ojtzi'q'n kye' kyu'n, qa tzun n-aq'nin Timotey; ex tuk'a tkyaqil tajb'il n-aq'nin wuk'iy, tu'n tq'met Tb'anil Tqanil kolb'il, iky tze'nku jun k'wal n-ajb'in te ttata. ²³Tunpetzi'n, ax kxel nchq'o'n te lol kye'y, ex k-okil kyb'i'n te, tze'n intini'y toj nchwinqila ex toj taq'in qAjaw Jesús. ²⁴Me qu'uple we' nk'u'j ti'l' qAjaw, tu'n njatza tzalu'n toj tze, ex loqinl we', liweyku chin po'n lol kye'y.

²⁵Ex il ti'l' tu'n taj nchq'o'n a erman Epafrodito, axj ten te mojl wuk'iy toj aq'untl, ex n-iky'x yajb'il tu'n junx wuk'iy, tu'n tq'metjo Tyol Dios. Ex axjo erman, tzaj kychq'o'n te lolte we'y, tu'n tok b'inchit jun ti' we'y. ²⁶Nkub' t-ximin tu'n t-xi' lol kye'y kykyaqila, ex tu'n tpon tqanil kye'y, tu'njo ch'ime xkyime, te' xyab'te, qu'n ma kyb'i'y qa ma yab'te. ²⁷Twutzx te', ma kub' yab'te tetz, ex ch'intlx mi xkyime. B'a'npetzin ma q'aq'in tk'u'j qMan Dios ti'l', ex nya noq o'kx ti'l'jku' erman, ex ikyxjo we', tu'n mi tzaje juntl b'is wi'ja tib'ajxiljo b'is tok wi'ja tzalu'n toj tze. ²⁸Tu'ntzintzjo, il ti'l' tu'n t-xi nchq'o'n kyk'atza tu'ntzin tok kyka'lyin twutz, ex tu'n kyjaw tzalaja, aj kylonti'y. Ex ikyx weji'y, tu'n mi chin b'isintla ti'l' kyqanila. ²⁹Kyk'monxa tuk'a tkyaqil kytzaljb'ila, tze'nkux jun

erman, a wexix ti'l' qAjaw Jesús, ex kynimsinqeksji'y kykyaqil nimil, a ikyx tumiljo kyu'n tze'nku erman lo. ³⁰Qu'n, chjonte Dios, mi xkyim te erman tzalu'n, te' attaq nk'atza, noq tu'n tpajjo n-ajb'in te Crist. Ch'ime xkyije tchwinqil noq tu'n tpajjo n-ajb'in we'y te kyxeljo, tu'ntaq kymojojn wuk'iy.

Nya tu'n qb'inchb'in aku qo klete

3 ¹Atzin ja'lin, werman, chi tzalajxa tu'n kymujb'il kyib'a tuk'a Jesús, a tAjaw Tkyaqil. Te we'y, nti' tky'i tu'n t-xi nna'nji'y a o kyij ntz'ib'i'n; ikytzin nim tajb'in te kye'y: ²Kyka'yink kyib'a kye xjal, a nya b'a'n nb'ant kyu'n, a nya toj ttxolil nxa'ye kynab'l. Noq kyaj tu'n tok kyqitin jun techil ti'l' ttz'umil kychib'jila, tu'n kyoka te kye, ex tu'n kyb'inch'i'n jun ti' tib'aj kynimb'ila ti'l' qAjaw Jesús. ³Qalatzin qe, awoxixqe at qechil tu'n Xewb'aj Xjan, a awo nqo k'ulin twutz qMan Dios. Ex tu'n ikyjo, nqo tzalaj tu'n ma qo ok te Crist, a Jesús, ja'lin, ex nya tu'n jun techil ti'l' ttz'umil qchib'jil, ^m qu'n nya tu'n qb'inchb'in kqeb'ile qk'u'j te kolb'ilqe. ⁴Noqpetzin iky tetz, ayintla we' tnejil tu'n tok qe nk'u'ja ti'l' nb'inchb'i'n. ⁵Qu'n wajaq q'ijtaq witz'jli'n, tej tok qitit wechila ti'l' nchib'jila, tu'n tyajil Israelqi'n; tzajninqi'n tojjo jun ch'uq xjal, a tyajil Benjamín. ⁿ Judiyqi'n, ex Judiy ntati'y. Ex qa ti'l'jo tumil kykawb'il Judiy, ojtzi'q'njo lo wu'n, qu'n jun Pariseyqintaqa. ^o ⁶Ex q'i'nxixtaq wib'a tu'n kykub'jo nimil wu'n. ^p Ex tu'n tkub' b'inchitjo tkawb'il Moisés, mixtaq a'l juntl aku tzaj q'ma'nte jun tyol wi'ja ex we'y.

⁷Tkyaqilxjo a anetzi'n, tb'anilxtaq te we'y. Me atzin ja'lin, nti'l' tajb'in te we'y, qu'n tu'n o chin nimin ti'l' Crist. ⁸Qu'n, qa ma tz'ok nmujb'in nchwinqila ja'lin tuk'a ojtze, nti'x tajb'in nchwinqila ojtze tze'nku ja'lin, a ma tzaj tq'o'n Crist, a Jesús. Tu'ntzintzjo, tkyaqiljo a ojtze, ma kyij nnajsin ja'lin, ex ma kyij nq'o'n tze'nku tz'is, qu'n tu'n tb'anilix juntl

^m 3:3 Jer. 4:4; Ro. 2:28-29; Gal. 6:14-15; Col. 2:11-13. 8:3; 22:4; 26:9-11.

ⁿ 3:5 Ro. 11:1. ^o 3:5 Kyb'i. 23:6; 26:5. ^p 3:6 Kyb'i.

nchwinqila o tzaj tq'o'n wAjawi'y, a Jesucrist. ⁹Ex tzunx nchin tzalajxa, qu'n tu'n junx nmujb'il wib'a, ex nchin b'eta junx tuk'a. Nya waja txi nq'ma'n, qa tu'n nnimb'ila ti'lj tkawb'il Moisés, najsite wila; qala' ikytzi'n, noq tu'n nnimb'ila ti'lj Crist. Ex tu'nxjo nnimb'ila ti'lj Crist, in kleti'y tu'n. ¹⁰Ex tu'ntzintzjo, waja tu'n wojtzqi'nteji'y tajb'il qAjaw, ex tu'ntzintla nna'nteji'y tipin Jesús toj nchwinqila, a tipin ikyx tze'nku te'j tzatz itz'je juntl majl kyxol kyimnin. Ex ikyxjo, waja tu'n tiky'x wu'n, tze'nku ma tziky'x tu'n, ex tzmaxi aj nkyima.⁹ Ikytzi'n, waja tu'n tjapin b'aj nnimb'ila tze'n tjapin b'aj tu'n qAjaw, te'j tkyim. ¹¹Ex atzin ja'llin, at jun q'uib'il nk'u'ja ti'lj jun tkab' chwinqil, a tb'anilx wen, aj kyjatz anq'in kyimnin.

Tok tilil qu'n tu'n qkanb'in te' a o tzaj ttziyin qMan Dios

¹²Me ikytzi'n, nya tu'njo ma txi nq'ma'n kye'y, matzintla japin b'aj tkyaqil wu'n, ex matzintla chin oktza tz'aqle. Qala' ikytzin atzin lajo'nxjo wu'n, ex q'uqlek nk'u'ja ti'lj, tu'ntzin tjapin b'antjo lu'ntz. Qu'n tu'npen tpaj te', x'in tzaje ttxko'ne we' Crist, a Jesús, te'j nkleta tu'n. ¹³Werman, ayinxi nchinx q'mante kye'y, nya mat japin tzqetjo lu'n wu'n, a tu'njo nxi nq'ma'n kye'y. Qalatzin we' tu'n tkub' nb'inchin ikyo kyjalu'n: Tu'n tkyij nnajsinji'y a tkyaqiljo ma kyij wi'lxi'y, ex tu'n t-xi wi'n wib'a kujxix wen, tu'ntzin tjapin b'aj wu'n a na'mx kyul kanin, ¹⁴ex tu'ntzin nkani'n tojjo a lajo'nx wu'n, ex tu'n tkab'itjo a oyaj toj kya'j, q'o'ntz tu'n qMan Dios, atxix te'j xqo ttxok, tu'n qmujb'in te' qib' tuk'a Crist, a Jesús.

¹⁵Qkyaqilx a ma qo kujix toj qnimb'il, atzin qe' tu'n tkub' qb'ise. Me meqa mikyxil kye' kyxim, ax Dios kq'olte tumil kye'y, ¹⁶qu'n il te' lu'n ti'lj, tu'n tkub' qximin, a ma tz'el qniky' te, ex tu'n tkub' b'inchit.

¹⁷Ayi'y werman, chi lipektzi'n wi'lja, ex ti'ljjo a nxi nq'ma'n,^r ex kyka'yinktzi'n

kyi'ljjo aye iky nchi b'ete tze'nku a o txi qxnaq'tzi'n kye'y. ¹⁸Tu'ntzi'n ikyo, ila'x maj, o txi nq'ma'n kye'y, ex ja'llin nxi nq'ma'n juntl majla tuk'a ta'l nwutza, qu'n tu'n at ila' nchi b'et nyakuj ajq'ojqe ti'lj tcruz Crist, qu'n nkyq'ma'n qa nya noq o'kx tu'n tkyimlin Jesús at kolb'il, qala' il ti'lj tu'n qqitin qechil ti'lj ttz'umil qchib'jil tu'n qklet, chi chi'. ¹⁹Toj najin chi xe'le kye xjal anetzi'n, qu'n atzin kyachb'il nya wen ma tz'ok te kydios, ex atzi'n kytzalb'il ikyo, b'a'n tu'n kytzaj tx'ixwe tu'n. Ex o'kx nchi ximin kyi'ljjo kykyaqil nya b'a'n te twutz tx'otx'.

²⁰Me metzinqe qtanim, a ja' qo tenb'ile, antza ta'ya te' toj kya'j, a ja' ktzajila juntl majl Jesús, a Crist ex tAjaw Tkyaqil, a nqo ayo'n ti'lj. ²¹Atzin kjawil tx'ixpinte qxmili'ljo, a q'i'ntaq qu'n twutz tx'otx' tzalu'n, tu'n tok tze'nku t-xmilil Jesús toj kya'j, a tb'anilx wen. Ex nya o'kx kb'antiljo tu'n Jesús, qala' okpe kb'antil tetz tu'n, tu'n tokx tkyaqil tjaq' tkawb'il, tu'nxjo tipin.

Kukx qo tzalaj toj tkyaqil noq ti'lj tb'i qAjaw

4 ¹Tu'ntzintzjo, ayeqil'y werman, a nimxix nq'aq'in nk'u'ja kyi'lja, nim waja tu'n nlon kye'y. Ikytzi'n ayeqil'y ntzalb'ila ex yek'b'il te' twutz waq'nb'i'n. Mitzin tz'el kytzaxalpin kyib'a toj kynimb'ila ti'lj tAjaw Tkyaqil, qala' kyinxsinji'y kyte'n ikyo a jikyin wen.

²Atzin ja'llin, chin kub'sil nwutza kye' erman qya, a Evodia tuk'a Síntique, noq tu'n tkub' kyxmoxin kyib' wen kyxolx, ex tu'n tok kymujb'in kyib' toj kynimb'il ex toj taq'in qAjaw, a Klolqe te jun majx.

³Ex ikyx te tey, chin kub'sil nwutza, a ay wuk'axixa toj aq'untl, tu'n tmojin kyuk'axjo qya lu'n; ikytzi'n, ma chi aq'nin kye' qya lo kuj wen junx wuk'iy, tu'n tq'met Tb'anil Tqanil kolb'il, junx tuk'a erman Clement, ex kyuk'a txqantl erman. Qu'n ikytzin o kyij tz'ib'in kyb'i teyile junjun toj tu'ljil chwinqil te jun majx.

⁹3:10 Gal. 4:19. ^r3:17 1Co. 4:16; 11:1.

⁴Tu'ntzintzjo, chi tzalajxa wen ti'j tb'i qAjaw toj tkyaqil. Kxel nq'ma'n juntl majla kye'y. Kukx chi tzalajxa wen toj tkyaqilx,⁵ tu'ntzin kylonte kykyaqilxjal, qa nimilqi'y, noq tu'n kychwinqila tb'anilx wen. Qu'n ikytzin nqatzx tu'n tul qAjaw Jesús.

⁶Ex mina chi ja lab'ti'y ti'j jun ti', qala' kyq'ma'nxa nej twutz qMan Dios toj kyna'l Diosa. Ex kyq'o'ma chjonte, ex kyqaninxa tuk'a kynimb'ila.⁷ Tu'n ikyjo, tzul jun tnuak'b'il Dios kye'y, a nimxixtl tze'nku n-el kyniky'xjal te. Ex atzin nuk'b'il k'u'lte kyanmi'n ex kynab'la te nya wen, qu'n mujleqi'y tuk'a Crist, a Jesús.

Qo ximin ti'j tkyaqil wen

⁸Tu'npetzi'n werman, chi ximinqi'y ti'j tkyaqiljo a twutzx, ex ti'j tkyaqiljo a at tajb'in, ex ti'j tkyaqiljo jikyin ta'ye, ex ti'j tkyaqiljo a tz'aqlexix, ex ti'j tkyaqiljo wen, ex ti'j tkyaqiljo at tokin twutz qMan Dios. Atzin kyeji'y kyximb'itz, qu'n tu'ntzin wen kyyol xjaltz ky'i'ja, ex okpela k'wel kynimsin tb'i Dios tu'n ikyjo.

⁹Kyb'inchinkutzinji'y a o b'aj nyek'i'n, ex o txi nxnaq'tzi'n kye'y, ex n-ok kyb'i'n, tze'n nxi nq'ma'n, ex o tz'ok kyka'yi'n toj nb'inchb'i'n. Atzin kyb'inchinkuji'y, ex atzin qMan Diosjo, a tAjaw tkyaqil nuk'b'il, ktenb'il kyuk'iy toj tkyaqil.

Jun oyaj te Pabl kyu'n aj Filipos

¹⁰Nim nchin tzalaja wen, noq ti'j tb'i qAjaw, tu'njo ma chin tzaj kyna'n juntl majla, tu'n ttzaj kysma'n jun onb'il ja'lin. Ex nya noq otaq chin el naje toj kyk'u'ja, qala' na'mtaq tb'anttaq tu'n kyyek'inteji'y kyxima lu'n. ¹¹Ex nya tu'njo atit ma tz'el b'aj we'y, qala' naq'leqin we', aj qa at, ex tze'nku nti'. Ikyx nchin tzalaj weji'y, qa at ex tze'nku nti'. ¹²Naq'leqin we', tu'n wanq'in toj

yajil ex qa toj q'inimil. O chin naq'et we' toj tkyaqiljo ntzaj wi'ja: Qa nojninqi'n, mo qa at wa'yaj wi'ja; ex qa at maj mina nb'aj wu'n, ex atku maj qa nti'peltz.

¹³Tkyaqilx we' aku tziky'x wu'n, qu'n ate Crist nmojin we'y. ¹⁴Me ikytzi'n, ex wen te' xb'ant kyu'n, tej xin tzaj kyoni'n toj tkyaqiljo n-iky'x wu'n.

¹⁵Ex ojtzqi'n kyu'n ayeqi'y aj Filipos, te' tzaj xkye nq'manti'y Tb'anil Tqanil kolb'il toj Macedonia, ex tzmax tzalu'n, ex o'kqex kye' ma chi onin we'y. Me mix a'l juntl Ttanim Dios ma tz'onin wi'ja ti'jjo onb'il, a xi nq'o'n kye'y, a Tb'anil Tqanil kolb'il. ¹⁶Ex ikyxjo, tej nte'n toj tnam Tesalónica,^u ma tzaj kysma'n ila' maj kyonb'ila, tze'nku atxtaq taj wey.^v ¹⁷Ex ja'lin, nya noq tu'n njo'o'n ti'j jni' onb'il te we'y, qala' wajatla'y tu'n kyel wena twutz qMan Dios toj q'ij te pa'b'in. ¹⁸Ex ma tzul toj nq'ob'a tkyaqil onb'il kyu'n. Ex ma nintz we' at we ja'lin, tu'njo sul kaninjio kyonb'ila tzaj kysma'n ti'j Epafrodito. Atzi'n onb'il, a saj kysma'n, ma tz'ok tze'nku jun oyaj twutz qMan Dios, a manyor tb'anilx, tze'nku tk'ok'jil storak, aj tkub' patit.^w ¹⁹Tu'npetzi'n, ate qMan Dios, a ja' nchin ajb'ini'y, ktzajil q'o'nte tkyaqiljo atx taj kye'y, a tze'nkuxjo tb'anilxix tq'inimil toj kya'j, noq tu'n Crist, a Jesús. ²⁰Tu'n tkyaqiljo lu'n, njaw nimsit tb'i qMan Dios te jun majx. Ikyxit b'antjo.

Jun q'olb'il kye nimil tu'n Pabl, noq tu'n tjapin b'ajjo tu'j lo

²¹⁻²²Kyq'olb'inqexa toj nb'i'y kykyaqil nimil ti'j Crist, a Jesús. Ex ikyqex ermanjo, a ite' wuk'iy tzalu'n toj Rom, junx kyuk'a tkyaqil erman nchi aq'nin toj ja te tkawb'il César, a nmaq kawil, nxi kyq'o'n jun q'olb'il kye'y.

²³Noqit ax qAjaw Jesucrist tzaj q'o'nte t-xtalb'il kyib'aja kykyaqila.

⁴4:4 Neh. 8:10; 1Tes. 5:16. ⁵4:6 Col. 4:2-4; 1Tes. 5:17-18. ^u4:16 Kyb'i. 17:1. ^v4:16 2Co. 11:9. ^w4:18 Ex. 29:18; 30:36-37.